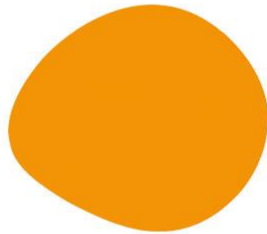
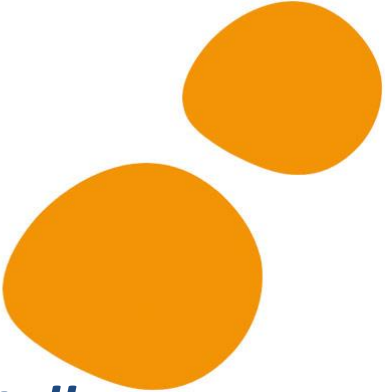

Lapsivaikutusten arviointi

6.9.2018

Merike Helander

”Lapsivaikutusten arviointi on tapa tarkastella lasten ja perheiden hyvinvointiin paikallisesti ja/tai kansallisesti vaikuttavia tekijöitä kokonaisuutena, lapsia ja perheitä itseään kuunnellen ja osallistaen. Lapsivaikutusten arviointi on väline lapsen edun arvioimiseksi päätöksiä tehtäessä.”

Lapsiasiavaltuutettu

Lapsen oikeuksien sopimus

lähtökohtana lapsivaikutusten arvioinnille

*”...**kaikissa** käyttöön otettavissa **täytäntöönpanotoimenpiteissä** tulisi myös **noudattaa menettelyä, jolla varmistetaan, että lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon**. Lapsen oikeuksiin kohdistuvien **vaikutusten arvioinnilla** voidaan **ennustaa** kaikkien ehdotettujen politiikkojen, **lainsäädännön**, määräysten, talousarvioiden tai muiden hallintopäätösten **vaikutusta lapsiin ja heidän oikeuksistaan nauttimiseen**. Vaikutustenarvioinnilla tulisi **täydentää meneillään olevaa seuranta- ja evaluointia toimenpiteiden vaikutuksista lapsen oikeuksiin.**”*

CRC/C/GC/14, kohta 99

Lapsivaikutusten arviointi – mitä se on ?

- Lapsivaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kokonaisuutena päätöksiin (tai muihin toimenpiteisiin) liittyviä tekijöitä, jotka vaikuttavat joko suoraan tai välillisesti
  - lasten hyvinvointiin ja kehitykseen
  - lasten oikeuksiin
- Lapsivaikutusten arviointi on työkalu lapsen edun selvittämiseen – miten tehtävä päätös varmistaisi lapsen edun toteutumisen parhaalla mahdollisella tavalla
  - erilaisten vaihtoehtoisten ratkaisumallien vertailua erityisesti lapsen edun näkökulmasta
- Lapsivaikutusten arviointi varmistaa osaltaan, että lapsen oikeudet toteutuvat mahdollisimman täysimääräisesti

Lapsivaikutusten arviointi – mitä se on ?

- vaikutusarviointia tulee tehdä
  - päätöksenteon/lainvalmistelun valmisteluvaiheessa - ennakoarviointi
  - päätöksenteon/lainvalmistelun yhteydessä - prosessiarviointi
  - jälkikäteisenä seurantana – seuranta-arviointi
- päätöksen/säätelyvaihtoehtojen vaikutukset lapseen yleisesti, lapsiryhmään tai yksittäiseen lapseen
- päätöksen/lainsäädännön välittömät ja välilliset vaikutukset
- erityyppiset vaikutukset
  - myönteiset/kielteiset, tarkoitetut/ei-tarkoitetut, lyhyellä/pitkällä aikavälillä ilmenevät jne

Vaikutusarvioinnin tarkoitus ja tavoitteet

- hankitaan lisää (tutkittua) tietoa valmistelun ja päätöksenteon tueksi
- edistetään lasten, nuorten ja lapsiperheiden kuulemista ja osallistumista
- tuodaan näkyväksi erilaisissa tilanteissa olevien lasten tarpeet
- tuodaan näkyväksi sekä lyhyen että pitkän tähtäimen vaikutukset
- lisätään päätöksenteon läpinäkyvyyttä
- selkeytetään päätöksentekoa sen kaikissa vaiheissa

Lapsen etu - olennaiset huomioitavat tekijät

- 1) Lapsen näkemysten selvittäminen heihin vaikuttavissa päätöksissä ja näkemysten huomioiminen lapsen iän ja kehitystason edellyttämällä tavalla
- 2) Lapsen identiteetin huomioiminen
- 3) Perheen säilyttäminen ja suhteiden ylläpitäminen
- 4) Lapsen huolenpito, suojelu ja turvallisuus
- 5) Lapsen oikeus terveyteen
- 6) Lapsen oikeus koulutukseen

CRC/C/GC/14, kohta V.A.1

KIITOS

Lapsiasiavaltuutettu viestii

Tilaa uutiskirje
uutiskirje.lapsiasia@sstviestinta.fi